Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Th. Langs
Forskoleseminarium

Th. Langs Skoler

omfatter følgende afdelinger:

A.	**Den fuldstændige højere almenskole** — grundlagt 1882 — statsanerkendt 1887. Ret til at afholde studenter-eksamen 1910.	a. Forskolen 6—11 år. b. Mellemskolen 11—15 år. c. Realklassen 15—16 år. d. Gymnasiet 15—18 år. Optagelsesprøve i slutningen af juni.
B.	**Seminariet** — grundlagt 1896 — statsanerkendt 1896.	I, II, III, IV klasse og forberedelsesklasse samt for tiden 2½-årig studenter-linje Optagelsesprøve i slutningen af juni.
C.	**Forskoleseminariet** — grundlagt 1891 — statsanerkendt 1896.	I og II klasse samt forberedelsesklasse. Optagelsesprøve i marts 1951, marts 1953 o. s. fr. hvert andet år.
D.	**Seminarieskolen** — grundlagt 1894 —	Børneskole på 7 klasser med tilhørende sløjdskole, skolekøkken og skolehave.

Th. Langs Skoler - Silkeborg

Meddelelser

fra

Forskoleseminariet

Den selvejende institution

„Th. Langs Skoler"

ledes, ifølge den af undervisningsministeriet i skrivelse af 7. august 1918 godkendte fundats, af en bestyrelse, hvis medlemmer er:

Medhjælpende forstanderinde ved seminariet frk. *K. Ege*,
bestyrelsens næstformand.

Hr. byrådsmedlem, kontorassistent *Anker Henriksen*,
Silkeborg kommunes repræsentant.

Rektor og seminarieforstander frk. *K. Linderstrøm-Lang*,
bestyrelsens formand.

Forstanderinde for underskolen frk. *Astrid Lundkvist*.

Hr. lektor *E. V. Rasmussen*.

Forstander for seminarieskolen hr. seminarielærer *J. C. Ravn*.

Hr. amtmand *E. F. G. Schau*, Skanderborg,
ministeriets repræsentant.

Forskoleseminariet

har den opgave gennem en toårig undervisning at forberede læreinder til forskolens yngste klasser på landet samt til undervisning i kvindeligt håndarbejde og pigegymnastik i den landsbyordnede folkeskoles hovedskoleklasser.

Det er en eksamensfri uddannelse. Før optagelsen prøves eleverne i de kundskaber, som danner grundlaget for deres senere arbejde med de små børn; men i selve uddannelsestiden er den pædagogiske, metodiske og praktiske udnyttelse af kundskaberne over for børnene arbejdets midtpunkt. Derved bliver forskoleseminarierne lærerskoler, som gør småbørnsundervisningen til hovedemne, og der er tid nok til at leve sig ind i disse småbørnsklassers arbejde i alle fag og på forskellige trin, lige fra de første skoledage, til børnene er gået ind i hovedskolen.

Efter i længere tid økonomisk at være holdt nede på et alt for utilfredsstillende plan kommer forskolelærerindernes lønninger ved den nuværende lønningslov op på en rimelig højde. Lønnen stiger fra en begynderløn på 5240 kr. indbefattet reguleringstillæg gennem 5 trin til højeste løn: 6764 kr., og da forudsætningen stadig er, at leveomkostningerne er som på landet, er det et økonomisk set meget lysere billede, der tegner sig for den, der nu lægger plan for sin uddannelse til forskolelærerinde. Det synes indlysende, at når uddannelsen er kort, kan man ikke vente de samme indtjeningsmuligheder som ved en mangeårig uddannelse; men det vil være urigtigt at slutte, at fordi uddannelsen er kort, er lærerindegerningen af lavere rang. Hvis den giver sin udøver en økonomisk eksistens, som placerer hende rimeligt i den samfundskreds, hvor hun lever, hvis hun gennem uddannelsen bliver i stand til at løse de samfundsmæssige opgaver, som er hende betroet, paa en måde, der skaffer hende menneskers tillid, og hvis den udløser hendes trang til at føle sig nyttig og gør hende glad, så er den et kvindeerhverv, som stadig fortjener at drage unge kræfter til sig.

Den arbejdsmæssige ordning er for nutidens forskolelærerinder uroligere, men vel også mindre ensformig end for ældre tiders. Mange har arbejde ved mere end een forskole, og samtidig underviser de de store piger i centralskolen. Mange har suppleret deres forskolelærerindeuddannelse med årskursus i skolekøkken og får derved endnu færre af deres timer hos de små børn. I nogle skoledistrikter omdannes forskolelærerindeembeder til lærerindeembe-

der, mens andre steder nye forskoler er oprettet omkring centralskolerne. Alt dette har i overgangsårene skabt utryghed; men som lærersituationen i øjeblikket er i Danmark, må det dog være indlysende, at man ikke kan kaste vrag på en god, kortvarig uddannelsesform, som kan forsyne landet på kort tid med en flok lærerinder, som inden for deres begrænsede felt gør fuldt så god fyldest som de lærerinder, hvis uddannelse har taget den dobbelte tid. I Sverige er lærermangelen så stor, at man har lavet store dobbeltklasser af »Småskolelärarinnor«.

Det er et folkeligt sundhedstegn, at vi går en tid i møde, hvor skolebørnenes antal er stadigt stigende; men det er ikke let at klare samtidig med, at den generation, som skulde stå rede til opdragerarbejdet, er så fåtallig som aldrig før. Hvis vi derfor ikke havde forskoleinstitutionen, kunne vi nødes til at o p r e t t e den af rent praktiske grunde. Og da vi dog har den, ønsker vi, at den i de kommende år må blive udnyttet fuldt ud. Det er derfor en glæde, at vi efter en længere tids nedgang i elevtal i år har en fuld forskoleseminarieklasse.

Oplysninger om arbejdet gives på de følgende sider. Skoleåret begynder altid 1. april. Statens forskoleseminarium optager en ny klasse hvert år den 1. april; de to private forskoleseminarier optager ny klasse hvert andet år, Odense i de lige år, vi i de ulige år. Forberedelsesklasse til optagelsesprøven begynder i august året før optagelsesprøven i marts. Om fordringerne ved optagelsesprøven se programmet side 7 ff., og om indmeldelserne til denne se programmet side 12. Det står enhver frit for at indstille sig til prøven efter privat forberedelse.

Optagelsesprøven aflægges for en censorkommission, hvis medlemmer for tiden er: hr. amtsskolekonsulent *Stegger Nielsen,* m. l., Randers (ledende censor), lærerinde frk. *Mathilde Hansen,* Vinkel pr. Viborg, og hr. lærer *Rosenkvist,* Vrå.

Efter optagelsesprøven former arbejdet sig som angivet side 13 ff. Nye arbejdsformer er indført, f. eks. skolebesøg i forårstiden hos lærerinder, som lader eleverne arbejde selvstændigt i landsbyskolen; den daglige undervisning afbrydes jævnligt af foredrag og fester, hvori forskoleseminarieeleverne altid deltager på lige fod med seminarieeleverne, ligesom de er medlemmer af samme kammeratlige elevforening som seminariets elever og repræsenteres ligesom de i seminarieelevernes landsråd. Vi søger således at drage dem ind i den større kammeratkreds, med hvem de har et naturligt interessefællesskab; og vi mener, at de med deres roligere arbejdstempo og friere tilegnelsesform har mange muligheder for en personlig vækst og en naturlig sikkerhed i arbejdet.

Når vi glæder os over denne gren af vort arbejde, er det vel først og fremmest, fordi børnenes første skoleår rummer så megen friskhed, at vi ser barnets oplagthed kaste lys over den voksnes arbejdsdag. Småbørnslærerinden skal være som en mor for sine børn, hun letter dem overgangen fra hjemmet til den store skole, fører dem ind i kulturarbejdets første grundlag og får dem til at sanse skarpt og bruge deres forstand klart, så deres verden dag for dag udvides, og deres indsigt gøres dybere.

De små børns lærerinder er grundlæggere af børnenes fædrelandssind, deres karakter og deres tro. Der skal tålmodighed til, det fordrer kendskab til barnesjælen, det kræver humør og evne til at lede. Lærerinden bliver det store forbillede, og ingen hengivenhed er renere end den, et skolebarn kan give næsten uden selv at vide af det.

Måtte der da stadig være unge kvinder i Danmark, som med kærlighed til barnet og under ansvar for Gud vil tage gerningen blandt vore småbørn op.

Silkeborg, i maj 1949.

Karen Linderstrøm-Lang.

Seminariets lærere og lærerinder:

Frk. *M. Christiansen*, eksam. li.: Håndarbejde. (Ved forskoleseminariet siden 1930).
Frk. *K. Ege*, eksam. li. og eksam. fagli.: Pædagogik. (1909).
Fru *I. Hansen*, eksam. forskoleli.: Tegning og småsløjd. (1929).
Hr. *Ejnar Jensen*, eksam. lærer: Religion. (1946).
Hr. *K. V. Jensen*, eksam. lærer: Regning. (1945).
Frk. *K. Linderstrøm-Lang*, cand. mag. og eksam. li., seminariets forstander: Undervisningsøvelser. (1923).
Hr. *B. Madsen*, lektor, cand. mag.: Naturkundskab. (1934).
Hr. *Kj. Madsen*, adjunkt, cand. mag.: Historie. (1949).
Hr. *E. Messell*, eksam. lærer: Sang. (1920).
Fru *Lis Mortensen*, eksam. li.: Dansk, skrivning, geografi. (1947).
Hr. *J. C. Ravn*, eksam. lærer: Undervisningsøvelser og metodik. (1918).
Fru *M. Ravn*, eksam. li.: Gymnastik. (1931).
Hr. *Leo Toft*, adjunkt, cand. mag.: Fysik. (1947).

„Th. Langs Skoles Samfund"

er en forening, dannet af tidligere elever fra institutionens forskellige afdelinger samt af tidligere og nuværende lærere, med det formål at vedligeholde forbindelsen med de gamle elever og mellem disse indbyrdes. Foreningen udgiver hvert år et årsskrift med meddelelser fra seminarierne og skolen, bidrag fra medlemmerne m m., og den afholder hvert 3. år et elevstævne på skolen for medlemmer fra forskoleseminariet og seminariet.

Almindelige betingelser for optagelse på forskoleseminariet

For at kunne optages paa et forskoleseminarium skal eleven:

a) Ved attest godtgøre at være fyldt 18 år inden 1. april det är, da optagelsen ønskes,

b) ved lægeattest, der udstedes på et dertil bestemt skema, godtgøre ikke at lide af nogen sygdom eller legemlig mangel, der gør hende uskikket til at være lærerinde i forskolen eller deltage i gymnastikundervisningen,

c) fremlægge tilfredsstillende vidnesbyrd om forhold og vandel samt vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad hun har været sysselsat med siden sin udtræden af børneskolen,

d) have bestået en for forskoleseminarierne fastsat optagelsesprøve.

Optagelsesprøven.

Der afholdes skriftlig prøve i *dansk, skrivning* og *regning.*

I forbindelse med den skriftlige prøve afholdes der prøve i *kvindeligt håndarbejde.*

Den mundtlige prøve omfatter fagene *kristendomskundskab, dansk, regning, historie, geografi, naturhistorie* og *sang.*

Fordringerne ved optagelsesprøven.

Kristendomskundskab.

Bibelhistorie i et omfang som I. M. Hertz: Bibelhistorie til brug ved forberedelsen til seminariet.

Mundtlig dansk.

Læsning af poesi og prosa. Det kræves, at eksaminanden kan læse flydende og med god betoning og gøre rede for indholdet af det læste.

Eksaminanden må kende hovedtrækkene af form- og sætningslæren. Til brug ved forberedelsen kan anbefales en sproglære for mellemskolen.

Skriftlig dansk.

Der gives en fri eller bunden opgave i dansk stil, til hvis besvarelse eksaminanderne får 3 timer.

Der gives en diktat (1 time). Indholdet består af en almindelig dansk tekst, der må kunne nedskrives væsentlig fejlfrit. Stykket læses først

langsomt op, derefter dikteres således, at de enkelte sætninger eller ord kun siges een gang. Efter dikteringens tilendebringelse gives der eksaminanderne 10 minutter til at gennemse det skrevne.

Skrivning.

Ved prøven, hvortil der gives 1 time, skrives et stykke sammenhængende normalskrift i en størrelse af ca. 12 mm og 5 mm. Desuden skrives nogle linier håndskrift.

Regning.

Til den skriftlige prøve gives 3 timer. Den omfatter mindst 4 af hinanden uafhængige opgaver, hvoraf een med rene tal.

Der kræves færdighed i at bruge de fire regningsarter med hele og brudne tal og decimalbrøk, samt de lettere former af forholdsregning og procentregning.

Historie.

Historien kræves både for Danmarkshistoriens og for verdenshistoriens vedkommende læst i et omfang som en almindelig mellemskolebog.

Eksaminanden får et spørgsmål i Danmarkshistorie og et i verdenshistorie.

Geografi.

Fordringerne udtrykkes ved omfanget af en almindelig mellemskolebog.

Der lægges vægt på øvelse i at bruge landkortet.

Eksaminanden får et spørgsmål i Danmarks og et i den øvrige geografi.

Naturhistorie.

I *zoologi* udtrykkes fordringerne ved omfanget af en almindelig mellemskolebog.

I *botanik* forlanges det, at eksaminanderne har så meget kendskab til planters ydre, at de kan give en nøjagtig og nogenlunde fyldig beskrivelse af en blomsterplante. Der kræves ikke kendskab til familieinddelingen; men de aller almindeligste blomsterplanter maa kendes ved navn. Som hjælpemiddel kan benyttes en af de i folkeskolen anvendte lærebøger i botanik.

Eksaminanden får et spørgsmål i zoologi og et i botanik.

Sang.

Eksaminanden må opgive ca. 20 lettere salmer og sange til prøven, og hendes sanglige evner prøves inden for dette pensum.

Desuden prøves eksaminanden i nodekendskab (lettere skalaer samt de almindelige nodeværdier).

Kvindeligt håndarbejde.

Prøven varer i 2 timer.

I *syning* kræves følgende øvelser: sømning, kastning, stikning, indersøm, rynkning, maskinsyning, klipning og syning af lettere modeller.

I *strikning* kræves følgende: opslagning, retstrikning, vrangstrikning, indtagning, udtagning, aflukning, alt indøvet på forskellige smämodeller.

Eksaminanden må medbringe 1 m hvidt stof (madepolame, medium eller lignende), en rulle hvidt garn nr. 60 eller 70, synåle, knappenåle, fingerbøl, saks og centimetermål. Til strikning medbringes 5 metalpinde nr. 12—0 samt 5 fed uldgarn og 5 fed ubleget bomuldsgarn nr. 6 (eller det groveste vigognegarn). Garnet skal være vundet.

Optagelsesprøven afholdes ved de enkelte forskoleseminarier af disses forstandere og lærere i forening med censorer, der dertil beskikkes af ministeriet for et tidsrum af 3 år ad gangen.

Efter prøvens afslutning sammentælles karaktererne for hver eksaminand til en hovedkarakter, og kvotienten udregnes med 2 decimaler.

Karaktererne i skriftlig dansk og regning tæller dobbelt. Karaktererne i de øvrige fag er enkelttællende.

Enkeltkaraktererne i diktat og stil lægges sammen under lige værdi. I grænsetilfælde har stilkarakteren overvægten.

Enkeltkaraktererne i skriftlig og mundtlig regning sammenlægges under lige værdi. I grænsetilfælde har karakteren i skriftlig regning overvægten.

For orden med skriftlige arbejder gives en karakter, der tæller lige med de enkelttællende fagkarakterer. Ordenskarakteren fremkommer ved sammenlægning under lige værdi af enkeltkaraktererne for orden i diktat, stil og skriftlig regning.

Til at bestå kræves mindst g+ (5⅓) i gennemsnit samt mindst g i hvert af fagene skriftlig dansk, regning og sang.

Efter prøvens afslutning afgør censorerne i forening med forstanderen og lærerne, hvilke af de beståede aspiranter der skal optages på forskoleseminariet.

Afgørelsen træffes fortrinsvis i henhold til det resultat, hvormed optagelsesprøven er bestået — for grænsetilfældenes vedkommende dog også i henhold til et skøn over aspiranternes egnethed og under hensyn til fagenes forskellige værdi.

De aspiranter, der har bestået prøven, men ikke optages, får et af den ledende censor underskrevet bevis, der giver oplysning om de fagkarakterer og den hovedkarakter, de har opnået ved prøven.

Et bevis for bestået optagelsesprøve giver den pågældende adgang til optagelse på et forskoleseminarium, der måtte have plads og være villigt til at modtage hende, ved begyndelsen af et undervisningsår, der begynder senest 4 år efter den 1. april i det kalenderår, i hvilket prøven er bestået..

De aspiranter, der ikke består optagelsesprøven, kan først indstille sig til prøve ved et forskoleseminarium i det følgende kalenderår.

Som **eksempler på opgaver ved optagelsesprøven** anføres de ved sidste prøve i marts 1949 givne opgaver:

Dansk stil.

Hvilke egenskaber er nødvendige for at komme frem i livet?

Diktat.

(1 time.)

En dag var vi gået op på nogle skovbevoksede højder i byens fjernere omegn, hvorfra der var udsigt over Rhinen og den franske del af Elsass på den anden side af floden. Strassburg kunne ses helt i nærheden, og underligt var det at stå der i skovstilheden og tænke på den kanontorden, der under den fransk-tyske krig var rullet ned derfra i dagevis. Vor tyske rejsebog berettede triumferende, at 130,000 bomber og brandgranater var slynget ned over den endnu dengang franske by. Fire tusind bygninger var skudt i grus, deriblandt det berømte bibliotek med alle dets skatte.

Vor daglange vandring havde været anstrengende. Vi blev derfor glade ved at støde på et landligt gæstgiveri ved foden af bjerget. I den tomme skænkestue blev vi elskværdigt modtaget af værten, men også i hans ansigt forsvandt smilet, da han forstod, vi var udlændinge. Da vi havde gjort vor bestilling, lagde han en protokol foran os og bad os skrive vore navne i den. Jeg sagde ham, at han måtte have misforstået os. Vi havde ikke i sinde at bo der, ville bare have en forfriskning. Han forklarede, at det var en ordre fra myndighederne. Han måtte ikke servere for nogen, før de havde skrevet deres navne, fødested og fødselsår i bogen.

Vi sad endnu ved måltidet, da døren gik op, og en uniformeret person, en stor officiant af gendarmeriet, trådte ind. Han slog sig ned i vor nærhed ved et krus øl, bredte en avis ud foran sig og lod, som om han læste. Men over avisens rand lurede hans øjne bestandig på os, og det var ham åbenbart særlig om at gøre at få rede på det sprog, vi talte.

Han syntes at kæmpe med lysten til at tage os i forhør, og det forhindredes vistnok kun ved, at vi rejste os og gik. Men endnu før vi var kommet helt ud af døren, kaldte han brutalt på værten og forlangte at se fremmedbogen.

Regning

(3 timer)

I

$$\frac{70{,}004 + 155{,}20796 \div 17{,}231 \cdot 1{,}16}{8 \cdot 0{,}125 \cdot 40{,}24}$$

II

Hvm. km er: (7,03 km + 14,7 hm + 71,7 dm + 9513 mm + 1,9037 dam) · 25?

III

Hvm. kg rå parafin behøves til 60 kg julelys, når parafinen under fabrikationen svinder 10 pct. i vægt, og den i lysene anbragte væge udgør 4 pct. af lysenes vægt?

IV

A har 1½ gange så mange penge som B og anbringer dem i en bank, hvor han får 4¼ pct. p. a. i rente. Efter 2 måneders forløb hæver han pengene med renter og får udbetalt 6598,41 kr. B køber for sine penge frihandelskorn, som han imidlertid må sælge med et tab på 6¼ pct., idet han får 48,75 kr. pr. hkg.

Hvm. hkg frihandelskorn købte B?

Håndarbejde

(2 timer)

Strikning

Dukkekyse: Slå 40 masker op. Strik i enkelt rib: 1 ret, 1 vrang 10 cm. Så begynder kraven: Tag 1 maske ud i hver af de 40 masker og strik i dobbelt rib: 2 ret, 2 vrang 2 cm. Luk løst af og sy kraven — de 2 cm — og opslagningsmaskerne sammen.

Syning

Dukkeforklæde: Klip et stykke stof 10 cm × 15 cm. Klip det igennem, så der bliver 2 skrå sømme, som vist på tegningen. Stykkerne vendes om, så det smalle vender opad. Den ene skrå søm syes sammen med indersøm, den anden ries. På forklædets nederste kant bukkes en 2 cm bred søm, og sømningen påbegyndes.

Forberedelseskursus til optagelsesprøven

begynder efter sommerferien året før hver ny optagelsesprøve. Første gang i august 1950.

Indmeldelse sendes til seminariets forstander.

Anmeldelse til optagelsesprøven

må indsendes til seminariets forstander inden den 25. februar; den må indeholde oplysning om, hvor og hvorledes vedkommende er forberedt til prøven, og være ledsaget af et gebyr på 15 kr. samt følgende attester: dåbsattest, helbredsattest og attest for forhold og vandel, der bl. a. må indeholde oplysning om, hvad aspiranten har været sysselsat med, siden hun gik ud af børneskolen.

Undervisningen på forskoleseminariet

Undervisningens hovedformål er en pædagogisk uddannelse, der skal tage sigte på at give de vordende forskolelærerinder forståelse af og interesse for den gerning, de skal gå ind til i forskolen.

Den teoretiske undervisning gives i nær forbindelse med den praktiske uddannelse i den til seminariet hørende øvelsesskole.

Det er en forudsætning, at de kundskaber i de forskellige skolefag, som eleverne maa være i besiddelse af, i det væsentlige er tilstede ved optagelsen, og at forskoleseminariets undervisning i fagene derfor går ud på at bringe dybere forståelse af det erhvervede kundskabsstof og at give eleverne vejledning til dettes anvendelse i forskolen.

I fagene kvindeligt håndarbejde og pigegymnastik går uddannelsen ud på i samme grad som på seminarierne at dygtiggøre eleverne til at lede undervisningen i disse fag på alle folkeskolens trin.

Der gives undervisning i de nedenfor nævnte fag i følgende omfang:

Kristendomskundskab.

Stk. 1. Det *gamle testamentes* historie gennemgås efter bibelen eller en nogenlunde udførlig bibelhistorie, således at der dvæles mest ved de personer og begivenheder, som egner sig for fremstilling i forskolen.

Stk. 2. Af det *ny testamentes* historie gennemgås de vigtigste fortællinger fra evangelierne og apostlenes gerninger efter testamentet.

Stk. 3. Hovedskikkelser af den kristne *kirkes historie* gennemgås enten gennem foredrag eller ved læsning af bredere fremstillinger.

Stk. 4. En del salmer samt hovedpunkter af den kristne tros- og sædelære gennemgås og forklares.

Dansk.

Stk. 1. Gennem rigelig øvelse bør eleverne føres frem til at kunne læse forstandigt og smukt op samt klart at kunne redegøre for indholdet af det læste.

Stk. 2. Af sproglæren indøves den rene bøjningslære og simpel sætningsanalyse samt hovedtrækkene af fonetikken, herunder praktiske tale- og artikulationsøvelser.

Stk. 3. For litteraturhistoriens vedkommende gennemgås de vigtigste forfatteres liv og værker støttet af litteraturprøver. Den del af litteraturen, der kan komme til anvendelse ved småbørnsundervisningen, gennemgås særlig.

Stk. 4. De *skriftlige* øvelser tager sigte på at fæstne retskrivningsreglerne og opøve elevernes evne til skriftlig fremstilling dels gennem frie og dels gennem bundne stile.

Regning.

Stk. 1. Hovedvægten lægges på at tilvejebringe fuld Klarhed over det grundlæggende, de fire regningsarter med hele tal, almindelig brøk og decimalbrøk, så at eleverne på ethvert punkt bliver i stand til at begrunde deres fremgangsmåde og lægge stoffet til rette for småbørn.

Stk. 2. Der undervises desuden i forholdsregning (ligefremt, omvendt og sammensat forhold) og gives kendskab til delingsregning, blandingsregning, rentesregning og handelsregning. Omfanget kan angives ved Bertelsens Regnebog §§ 1—8.

Stk. 3. Undervisningen omfatter endvidere regning med veksler og obligationer i et omfang, der svarer til fordringerne ved mellemskoleeksamen.

Stk. 4. Eleverne lærer tillige at beregne omkredsen af en cirkel, fladeindholdet af et parallelogram, en trekant og en cirkel og rumfanget af et retstående prisme og en cylinder.

Skrivning.

Bogstavernes grundtræk indøves gennem metodiske skriveøvelser, der jævnt fremadskridende kan føre til en regelmæssig og tydelig skoleskrift.

Eleverne øves i at kunne skrive paa skolens vægtavle.

Tegning.

Gennem tegne- og skitseøvelser dels på papir, dels på klassetavlen, øves eleverne i at bedømme og gengive størrelsesforhold og ledes til at opdage de simpleste perspektiviske love.

Dette indøves yderligere gennem kridttegning (også med farvet kridt) med særligt hensyn til anskuelsestegning på klassetavlen og i skitsebøger.

Emnerne kan eksempelvis være almindelige genstande, planter, dyr, landkort, illustrationer til børnerim, børnefortællinger og stof fra hjemstavnslæren.

Historie.

Danmarkshistorien gennemgås udførligt og i sammenhæng, derunder samfundslæren i hovedtræk. Desuden gennemgås visse afsnit af Nordens historie og hovedskikkelser og hovedbegivenheder af verdenshistorien.

Undervisningen kan foregå gennem foredrag og læsning af historiske tekster.

Der dvæles særlig ved sådanne afsnit og fortællinger, som kan komme til anvendelse i forskolen.

Geografi.

Danmarks geografi gennemgås udførligt med fremhævelse af hjemstavnens geografiske forhold og så vidt muligt støttet af studieudflugter.

Det øvrige *Europa* og de fremmede *verdensdele* gennemgås i mindre omfang, idet der særlig lægges vægt på typeskildringer; desuden læres grundtrækkene af den almindelige geografi.

Naturhistorie med fysiologi.

Stk. 1. Der gives eleverne kendskab til Danmarks dyr og planter og deres livsforhold. Undervisningen bygger overalt, hvor emnet tillader det, på iagttagelser og støttes af studieudflugter. Fremmede landes dyr og planter gennemgås i hovedtyper.

Stk. 2. Læren om menneskelegemet og dets funktioner gennemgås i hovedtræk, desuden gives undervisning i sundhedslæren, herunder misbrug af nydelsesmidler, særlig alkohol.

Fysik med kemi.

Stk. 1. Der gives kendskab til de vigtigste naturfænomener og naturkræfternes virkemaade og anvendelse, så vidt muligt bygget på og støttet af forsøg.

Stk. 2. Kemien gennemgås i samme omfang som en mellemskolebog med særlig vægt på det stof, der har betydning for uddannelsen i husgerning.

Sang.

Et passende antal salmer og sange indøves, dels sådanne, som kan udvikle sansen for god folke- og kirkesang, dels sådanne, som er egnede for mindre børn.

Desuden omfatter undervisningen øvelse i nodelæsning, således at eleverne kan orientere sig i eenstemmige sange, stemmedannelse med særligt henblik på småbørnsundervisning samt flerstemmige sange.

Det er ønskeligt, at eleverne får så megen vejledning i brugen af orgel eller klaver, at de ved egen hjælp kan lære sig en dem ukendt melodi.

Gymnastik.

Eleverne indøves i småbørnsgymnastik og ordnede lege (derunder sanglege).

Desuden omfatter undervisningen praktiske øvelser i gymnastik og boldspil, idet vægten lægges dels på de former, der tjener elevens egen udvikling bedst, dels på de former, der passer for pigebørn i alderen fra 10—14 år. Undervisningsøvelserne omfatter saavel forskolens klasser som pigebørn ud over denne alder.

Der udarbejdes et passende antal dagsøvelser, og grundtrækkene af gymnastikteorien gennemgås både forsåvidt angår den almindelige anatomiske del som den mere specielle del (forklaring af typiske øvelser, anvendelse af boldspil etc.).

Kvindeligt håndarbejde.

Stk. 1. *Syning.* Der udføres arbejder, som kan anvendes på skolens forskellige klassetrin med særlig indøvelse af de forskellige enkeltheder, der kan forekomme på disse arbejder, f. eks. knaphul, knapper, tryklåse, bindebånd og stropper; desuden udføres der forskellige slags navn og tidssvarende broderi.

Stk. 2. *Tilpasning* og *klipning,* derunder brugen af købte mønstre. Der gives vejledning i symaskinens konstruktion og behandling, herunder rensning og smøring af symaskinen.

Stk. 3. *Strikning.* Modeller til forskellige anvendelige små arbejder, som er egnede til undervisning i børneskolen, og hvorpå læres ret- og vrangstrikning, ind- og udtagning, rundstrikning, patentstrikning, strømpestrikning, f. eks. sportsstrømper og ankelsokker, mønsterstrikning.

Stk. 4. *Hækling.* Takker omkring strikkearbejder, grydelapper, kraver eller lignende.

Stk. 5. *Stopning og lapning.* Almindelig strømpestopning, bødning af tyndslidt strikket stof, sammenmaskning, stopning af rift og hul på linned stof, lapning i hvidt og broget stof.

Stk. 6. *Undervisningsøvelser.* Eleverne lærer at bruge anskuelige undervisningsmidler.

Småsløjd.

Småsløjd omfatter undervisning i lersløjd, snoresløjd, klippe- og foldeøvelser, måle- og farveøvelser, og der gives anvisning på førstehåndsarbejde ved småbørnsundervisningen. Hertil hører også øvelser i brugen af sandkassen.

Pædagogik.

Der gives eleverne et overblik over menneskets, særlig barnets, legemlige og sjælelige natur og udvikling.

Der undervises desuden i opdragelseslæse og metodik, og der gives en oversigt over Pædagogikkens historie.

Praktisk skolegerning.

Stk. 1. Forskoleseminariets elever besøger børneskolen skiftevis i så rigeligt mål, at de kan blive bekendt med undervisningen i alle forskolens fag. I begyndelsen hører de på undervisningen; senere underviser de selv under lærerens vejledning.

Stk. 2. Når de første måneder er gået, afholdes hver uge undervisningsprøver, ved hvilke alle er tilstede, og hvor præstationerne i praktisk færdighed ligeledes bedømmes i alles overværelse.

Stk. 3. I 2. kursusår gives der eleverne undervisningsøvelser i gymnastik og kvindeligt håndarbejde med piger over 10 års alderen.

Undervisningens afslutning

Ved undervisningens afslutning gives der af forskoleseminariet

a) en samlet karakter for elevernes standpunkt i følgende fag: kristendomskundskab, dansk, regning, skrivning, tegning, småsløjd, historie, geografi, naturhistorie, fysik, gymnastik og pædagogik,

b) en særlig standpunktskarakter i sang,

c) en særlig standpunktskarakter i håndarbejde, bygget på elevernes 1) færdighed og omhu med arbejdet, 2) deres arbejdsform, 3) sikkerhed i teknikken, og 4) evnen til at undervise.

d) en årskarakter i praktisk skolegerning.

Standpunktskaraktererne gives af forskoleseminariets forstander efter forhandling med lærerne; årskarakteren i praktisk skolegerning af forstanderen efter forhandling med de lærere ved seminariet og øvelsesskolen, som har haft praktiske øvelser med eleverne.

Der afholdes en prøve i praktisk skolegerning, der bedømmes af en af ministeriet beskikket censor i forbindelse med forskoleseminariets forstander og lærere.

Opgaverne meddeles eleven dagen før prøven til forberedelse.

Selve prøven varer for hver elev ca. ½ time.

Ved elevens afgang fra forskoleseminariet gives der hende et vidnesbyrd om hendes modenhed til at forestå en forskole. På dette vidnesbyrd anføres fagkarakteren i praktisk skolegerning og standpunktkaraktererne i de ovenfor nævnte fag. Der gives ingen hovedkarakter. Afgangsbeviset underskrives alene af forskoleseminariets forstander.

Forskolelærerinders adgang til at lede kirkesang

I henhold til ministeriets bekendtgørelse af 18. maj 1938 kan en forskolelærerinde med 2-årig uddannelse opnå betegnelsen »kan forestå kirkesang«, såfremt hun består prøven i musik ved lærereksamen i henhold til lov nr. 130 af 15. april 1930 og ved denne prøve opnår en fagkarakter af mindst g og mindst g i sang samt befindes at have sådanne stemmemidler, at hun kan lede sangen i en kirke. Prøven i violinspil kan erstattes med en fuldstændig prøve i orgelspil.

Ved forskoleseminariets afgangsprøve den 27. marts 1947 indstilledes 8 elever, som fik afgangsbevis med følgende karakterer:

	Kundskaber	Sang	Håndarbejde	Praktisk skolegerning
1. Buhl, Edith	mg?	ug?	g+	mg?
2. Jakobsen, Maria Ormstrup	mg	mg	mg+	mg
3. Jensen, Anna Lise	mg	mg?	mg+	mg
4. Jensen, Ingrid Møller	mg	mg?	mg?	mg
5. Larsen, Irene	mg	mg	mg+	mg
6. Nielsen, Emilie Nabe	mg?	mg+	mg+	mg?
7. Olsen, Karen	mg	mg?	mg+	mg+
8. Pedersen, Bertha Kirstine Hovesen	mg	mg	ug?	mg

Ved forskoleseminariets afgangsprøve den 25. og 26. marts 1949 indstilledes 12 elever, som fik afgangsbevis med følgende karakterer:

	Kundskaber	Sang	Håndarbejde	Praktisk skolegerning
1. Elmgaard, Ingrid Margrethe	mg	mg+	mg	mg
2. Hansen, Kirsten Klaudiane	mg	mg	mg?	mg+
3. Jensen, Yrsa Elfrida Bach	mg?	mg	mg?	mg?
4. Jørgensen, Helga Gønge	mg+	mg+	ug?	mg?
5. Kirk, Bodil	mg+	mg+	ug?	mg+
6. Knudsen, Johanne	mg?	mg?	g+	mg
7. Larsen, Helga Agga	ug?	mg+	mg	ug?
8. Mortensen, Emma Johanne	mg	mg?	g×	mg?
9. Møller, Valborg Hvass	mg+	mg	mg?	mg
10. Nielsen, Birgitte Bjerg	mg+	mg?	mg	mg+
11. Sørensen, Elise Schack Olldag	mg	mg+	g	mg?
12. Sørensen, Karen	mg+	mg?	mg+	mg+

Bogliste

Bibelen (den nye autoriserede oversættelse), *salmebogen.*
Luthers Katekismus med forklaring af *Balslev.*
Blenker og *Linderstrøm-Lang:* Undervisning i Kristendomskundskab.
Frigast-Hansen og *Sv. Norrild:* Kirkesalmer i Skolestue.
Asbjørn Maltesen og *Heltoft:* Kirkehistorie.
Falkenstjerne: Haandbog i dansk Litteratur I, II og III.
Hans Kyrre: De unges Litteraturhistorie.
Byskov: Mindre Lærebog i Grammatik.
Byskov: Analyse- og Diktatstykker.
Dora Sandal: Lyd- og Taleøvelser.
Nik. M. Helms: De Danske og deres Broderfolk, I og II.
Ludvig Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemskolen, I og II.
Kretzschmer og *Lindhardt Hansen:* Samfundslære for Realklassen.
C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen, I og II, ved *Sofie Petersen.*
Andersen og *Vahl:* Erhvervsgeografi.
C. C. Christensen og *Krogsgaard:* Atlas for Mellemskolen.
Christensen og *Krogsgaard:* Atlas uden Navne, I og II.
Lange og *Leth:* Mellemskolens Zoologi, I og II.
Sophus Franck, N. P. Andersen og *P. L. Jørgensen:* Botanik for Mellemskolen, I—IV.
H. Rasmussen og *K. Simonsen:* Lille Flora.
Harry Christensen og *Anton Petersen:* Hverdagens Naturlære.
Hans Kyrre: Vor Skole.
Claus Eskildsen: Psykologi for Seminarier. (2. oplag).
Reinholdt Rasmussen: Børnepsykologi i Grundtræk.
J. C. Ravn og *Alb. Christensen:* Regnebog til Brug for Seminarier, I. del. (2. udg.)
Aage Emborg: 18 Sangøvelser.
»*Dansk Skolesangbog*«, udgivet af friskoleforeningen.
Finn Høffding: Øvelser til Brug ved Hørelæreundervisningen, hefte I.
Flerstemmige sange efter aftale.
Gerda Bohn-Jespersen: Pædagogisk-faglig Vejledning i Haandarbejde.
Else Thomsen: Gymnastik for Smaabørn.
Else Thomsen: Gymnastik for Piger, 4.—8. Skoleaar.
L. E. Christensen: Almindelig Gymnastikteori for Seminarier.
Christensen og *Trap:* Kortfattet Lærebog i Gymnastik.

Alle bøger bedes anskaffet i sidste udgave.

Hver elev må endvidere have gymnastikdragt og gymnastiksko (gymnastikdragt efter nærmere aftale) samt en håndsymaskine (svingskytte).

Større værker til brug ved den praktiske forberedelse fås på skolens bibliotek, til hvis læseværelse eleverne har adgang.

Statsunderstøttelse

Der ydes statsunderstøttelse til ubemidlede elever på forskoleseminariet. Understøttelsen bortgives i portioner, der kan beløbe sig fra ca. 400 kr. til 2400 kr. for hele læsetiden. Desuden kan der gives hele eller halve fripladser. Ansøgning om understøttelse kan først indsendes efter optagelsen på seminariet. Den skal skrives af *ansøgeren selv*, på dertil bestemt skema, og indeholde *fyldige oplysninger om hendes forhold: 1) forældrenes navn, 2) stilling, 3) sædvanlige indkomster, 4) formueforhold, 5) uforsørgede søskendes antal* o. s. v., og de økonomiske angivelsers rigtighed skal være attesteret af *hjemstedets ligningskommission.*

Betalingsforhold

Undervisningen koster 300 kr. årlig, som betales kvartalsvis forud. I forberedelsesklassen betales 60 kr. kvartalet.

Til brændsel og inventar betaler hver elev 20 kr. årligt, 10 kr. i november og 10 kr. i februar. Ved optagelsesprøven betales et gebyr på 15 kr. Ved den afsluttende prøve betales ligeledes et gebyr på 15 kr.

Silkeborg, i maj 1949.

KAREN LINDERSTRØM-LANG
seminarieforstander.

Skolehjemmet

I de senere år har værelserne på skolehjemmet overvejende været anvendt til yngre kostelever; men i tilfælde, hvor det særlig ønskes, kan der forhandles om ophold i skolehjemmet. Betalingen er 1920 kr. årlig.

Elevernes Boligforhold iøvrigt

En del af eleverne bor ude i byen, hvor de kan indrette sig på forskellig måde. K. F. U. K. her i byen modtager de unge såvel i fuld pension som til hel eller delvis kost. Der findes flere pensionater i umiddelbar nærhed af seminariet, og endelig er mange hjem her i byen indrettet på at leje værelser ud (oftest med lys og varme) til eleverne, som så enten får fuld kost i et af pensionaterne eller kun middag, idet de holder sig selv med »tør« kost.

Hvad priserne angaar, stiller det sig for tiden således, at værelse med lys kan fås fra 25—35 kr. pr. måned; for varme (ofte centralvarme) betales ca. 100 kr. årligt. — Den almindeligste pris for møbleret værelse med lys, varme og rengøring er ca. 40 kr. månedlig. — Fuld kost kan fås for ca. 110 kr. månedlig, og middag for ca. 55 kr. Naturligvis kan alle disse priser variere noget efter pris-niveauet.